

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Izpolnajte in vračajte nabiralne pole za „Kažipot“!

Šolnina za šolsko dečo celjske okolice.

(Beseda slovenskim staršem.)

Med kmetским prebivalstvom celjske okolice vlada velika razburjenost, kajti šolske sestre, ki vzdržujejo že nad 20 let zasebno dekliško šolo za celjsko okolico, nameravajo vpeljati za prihodnje šolsko leto šolnino. — Dolžnost nas kliče, da spregovorimo v ti zadevi k vsem prizadetim krogom resno besedo.

Tako sramotno se ni kmalu postopalo, kakor glede ljudske šole za občino celjske okolice. Že 20 let vpijemo, naj se ustanovi za pol tisoča slovenskih otrok sredi šolskega okoliša v Celju javna ljudska šola, pa zastoj. — V vsaki gorski vasi morajo postaviti ubožni prebivalci velike in drage šolske palače in vlada jih k temu celo s kaznimi prisili. Pri nas pa hočemo šolo, pa je ne dobimo, ker se vlada preveč ozira na nemškutarje.

Stavbišče za stavbo ljudske šole je že pred leti kupljeno za drag denar, načrti so gotovi, denar je pripravljen, a šola se ne sme zidati, celjski odpadniki ne dajo privolenja. Najprej je štajarski deželni šolski svet pokazal svoje nasprotstvo zoper Slovence s tem, da je načrt enotne šole ovrzel, in hotel da se ustanovi po vaseh kakih 8 enorazrednic, kar bi stalo kmete osemkrat toliko denarja, toda s tem v Gradcu niso prodrli. Vendar pa v Gradcu in na Dunaju rešitev tega šolskega vprašanja še zmiraj slovenskemu kmetu v škodo zavračajo.

Nad 20 let je dajal okrajni in občinski zastop podpore in zlasti katoliško podp. društvo, ki je pa zdaj opešalo, in se je zasebno nabiralo milodare, da so vsaj šolske sestre mogle vzdrževati dekliško šolo za celjsko okolico. Pa kako

Slovenci do tega pridemo, da šolski davek plačujemo in se z našim denarjem po nemškem delu dežele ljudske in meščanske šole in realke stavijo, mi pa še naj posebej drugič plačujemo za vzdrževanje svoje preproste ljudske šole! — Vsakdo zna kričati, da so občinske in okrajne doklade previsoke, pa kdo je kriv? — Vlada, ker sili ta dva zastopa, da morata dajati podpore za vzdrževanje šole, kar je dolžnost dežele, ki pobira od davkoplačevalcev in sicer tudi od onih, ki stanujejo v celjski okolici, za šole deželne doklade. In okrajni zastop in občina naj z nepotrebnimi podporami za šolo zvišujeta izdatke ter si vladi na ljubo s tem izpodkopujeta zaupanje ljudstva! Nič podpore več! Na tem stališču smo bili že lansko leto.

Če bi šolske sestre bile šolo zaprle, bilo bi naenkrat mnogo stotin otrok brez šolskega pouka, in skrb vlade bi bila, izvesti v državi zakonito uvedeno splošno šolsko dolžnost. — Pa vlada je po ovinkih pritiskala na šolske sestre, da brez podpore dalje poučujejo. S tem je bila rešitev šolskega vprašanja zopet za dobo enega leta proti volji Slovencev, vladi na ljubav odložena.

Toda kaj je prišlo letos? Samoobsebi se razume, da brez dohodkov šolske sestre ne morejo šole vzdrževati, morale bi jo pa vendar po pritisku od zgoraj. In kako se tu pomaga? — Slovenskemu kmetu se hoče naložiti nov davek, ki je tako krivičen in krut, kakor še nobeden. — Starši, ki v potu svojega obraza za kopico otrok kruh služijo in jih v šolo pošiljajo, bi od jeseni naprej morali še šolnino za vsakega otroka posebej plačevati. Oni, ki so najbolj podpore potrebni, bodo, ker ni javne ljudske šole, morali prevzeti novo težko breme šolnine.

To bi bila v nebo vpijoča krivica nasproti ljudstvu in mi se čutimo dolžne samim sebi in svoji vesti, da se v tem trenutku oglasimo. In mi svarimo slovenske kmetijske starše, da bi privolili v šolnino. Vlada po postavi lahko zahteva, da otroci šolo obiskujejo,

nov davek v obliki šolnine pa ni po staven, in če ga nočete plačati, vas nihče siliti ne more. Če šolske sestre nimajo sredstev, da bi šolo vzdrževale, naj jo pa zaprejo in pustijo vlado skrbeti, kaj bode s pol tisočem otrok, ki bodo brez šole. Staršev to nič ne briga in naj vlada v Gradcu sebi pripiše, če se bode šolski zakon lahko v celi državi, tudi v beraško ubogi Istri izvrševal, samo v celjski okolici ne.

Vemo, da bode marsikdo preplašen vprašal, pa kaj, če potem pojde deca v nemško šolo? Razumemo to zvijačo. Baš s to našo občutljivostjo računajo odločujoči činitelji, češ, Slovenci bodo rajši v žep posegli in podpor nabrali, da se šola nadalje vzdrži. Pa na te limanice se ne vsedemo. Tudi nemške šole so prenapolnjene in se ne damo vstrašiti s strašilom nemških šol, ki bi pa itak v istem hipu bile poslovenjene, ko bi tolika množica slovenskih otrok tja prestopila. — Slovensko ljudstvo, vedi, da smo mi zoper šolnino. Mi zahtevamo, da se postavi v sredini okoliša celjske okolice, v mestu Celju, dolgo zahtevana ljudska šola in se vzdržuje kakor vse druge na deželne stroške, h katerim Slovenci krvavo prispevamo. Druge rešitve tega vprašanja ne poznamo.

Nemško-nacionalni shod — razbit

Kdo bi si mogel misliti kaj takega, da niti sanjati se ne bi smel človeku tak zločin na sproti „edinim gospodarjem“ mesta Celja, velikim gospodom, katerih gospodarstvo je v Celju baje tako utrjeno, da ga ne more razrušiti nobena sila; toda vzlic temu se je zgodilo, vzlic temu so morali celjski prusaki pobrati svoja šila in kopita ter izginiti pred — Slovenci in socialnimi demokrati.

Bilo je v ponedeljek. Sobotnja „vahtarca“ je objavila „ljudsko zborovanje“ v hotelu pri „kroni“, ravno tamkaj, kje je pred dobrim tednom poskušala celjska „nemška“ stranka z

LISTEK.

Žrtev za domovino

Pripovedka iz angleško-burske vojske — Iz hrvaškega prevel Iv. Vuk.

Južno afriško leto 1898 je bilo zelo prijazno. Glavno mesto Transvala, Pretorija, je izgledalo kakor pravi raj. Mesto samo ob sebi, na pol vas, na pol mesto, bi lahko rekel, z bratskim mestom Johannesburgom vred, ni ravno lepo. Ulice so, izvzemši glavno ulico in semenjski trg, tihe in čisto puste, hiše male in nizke.

Ali Pretorijo pretvarja v raj množica vrtov, ki se širijo pred vsako hišo. Na, to morje zelenjave in cvetja sveti sijajno južno-afriško solnce.

Nekega krasnega dne je pričakovala družina Petrovičeva na malem kolodvoru v Pretoriji dragega gosta. Družina Petrovič je bila doma iz Hrvaške ter se je pred mnogimi leti izselila iz domovine. Nastanila se je v glavnem mestu Transvala in tam odprla svojo trgovino.

Vendar ni zabila svoje stare domovine. Njeni sorodniki, ki so ostali v Hrvatski, bili so v vedni zvezi s Petrovičevimi. Vse važne do godke so si dopisovali.

Tako Petrovičevim ni bilo neznano, da je njih sestričina Jelka Ljubičeva iz Reke postala nenadoma sirota. Roditelja sta ji namreč naglo umrla, drug za drugim. Ta težki udarec usode je zelo hudo zadel dvajsetletno mladenko.

— Pridi k nama v Pretorijo! — so pisali Petrovičevi, Jelki Ljubičevi na Reko. In ona se je odzvala povabilu, ter se podala na pot. Saj ni imela nikogar, da bi jo vezal na Reko.

Pozno v zimi je zapustila Reko, a v Transval je prispela v sredi leta. Južno-afriškansko leto traja namreč od meseca septembra do majnika.

Zrak, podnebje in vse, kar je Jelka videla v Pretoriji je ugodno delovalo na njo v telesnem in duševnem oziru. Kmalu se je udomačila pri Petrovičevih; rojaki, ki so se prej zelo malo videli, ali pa skoro nič, so se srčno spoprijateljili; a drugo so storili krasni letni dnovi in bujna vegetacija.

Zabave je bilo dovolj, ker so bili Petrovičevi središče boljšega meščanstva.

Med gosti, ki so obiskovali hišo, je bil eden izmed najodličnejših. To je bil dr. Römer, tajnik državnega finančnega oddelka. Bil je tudi zelo uvaževan in priljubljen član burske vlade.

Doktor Römer, visoka oseba, širokega ledja, bil je, kljub svojim mladim letom, zelo sposoben in odločen mož in zato je tudi zavzemal tako važno stališče.

Ostre materinske oči gospe Petrovičeve so kmalu opazile, da sta se doktor Hinko Römer in njena mala varovanka, Jelka Ljubičeva, zaljubila. In dobro so videle! Prav mirno, brez strasti, brez ognjevitve ljubezni sta se našli njuni srci in nikdo razun gospoda Petroviča, kateri je zvedel to od svoje soproge, ni opazil ničesar.

Tembolj so se vsi čudili, ko so zvedeli, da sta se zaročila: doktor Hinko Römer in mlada Hrvatica Jelka Ljubičeva.

Doktor je bil odslej vsakdanji gost pri Petrovičevih. Vsako prosto uro je prebil pri Jelki. Za njo samo pa so bili to blaženi časi. Ljubila je tega moža, in znala je, da jo tudi on ljubi,

„doktorjem“ Petričekom na čelu razbiti demokratsko zborovanje, kar pa se ji vzlic vsemu hruljenju in divjanju ni posrečilo in je odnesla z bojišča le sramoto in zasmeh. Torej sklicali so ti naši „velenemci“ ljudski shod, in poklicali od tam gori iz severnih krajev znanega vsenemškega kričarja Franko Steina, da bi poročal o nacionalizmu in bodočih deželnozborskih volitvah v običnem volilnem razredu. Čudili smo se, ko smo čitali na lepakih to ime in se povpraševali, ali ni med našimi „Nemci“ človeka, ki bi mogel govoriti o teh stvareh, ali je naše „nemštvo“ res že tako „na bobnu“, da nima osebe, ki bi mogla izpregovoriti besedo o teh političnih vprašanjih. Ali je morebiti Pommer prišel zaradi znanega „volovskega“ izreka že popolnoma v nemilost? — No, čitali smo lepake in šli na — shod.

Zborovanje je bilo napovedano ob pol 8. uri zvečer. Že pred določeno uro se je začela polniti veranda „pri kroni“, a to niso bili celjski „vse-nemci“, to niso bili oni, kateri vedno kriče, da je Celje nemško in samo nemško, ne, to so bili naši ljudje in pa pristaši demokratske stranke. Bilo je seveda tudi „Nemcev“, ali bili so v veliki manjšini. Bolj ko se je bližal čas otvoritve shoda, bolj je sklicateljem prihajalo vroče, bolj so se potili. Poleteli so trkači po mestu, da bi nalovili še kaj znanih „nemških“ pouličnjakov, toda ni jih bilo. Ura je pol osmih. Počaka se še par minut in nato vstane sklicatelj, prisiljen od strani večine zborovalcev, otvori zborovanje, ter z glasom pogrebne govornika naznani lažnjivo vest, da se ne more poročati po napovedanem programu, ker poslanec Stein ni prišel.

Ta očitna laž je zelo razburila zborovalce, ker so bili vsi prepričani, da je Stein v Celju, in da si le iz strahopetnosti ne upa na zborovanje. Bilo je čuti vzklikov, kateri bi bili Steinu točno pojasnili, da v Celju ni mesta za njegovo kričaštvo.

Izvolilo se je nato predsedstvo: predsednik soc. dem. Holaus, podpredsednik slovenski obrtnik Kregar, zapisnikar soc. dem. Kodela.

„Nemci“ so, videvši, da je njihovi gloriji popolnoma odzvonilo, odkurili kakor pes, če ga poliješ z mrzlo vodo. Ostal je le urednik „vahtarce“, kateri se ima pač edino onemu „Ur Slovincu“, katerega obdelava v „vahtarci“, zahvaliti, da za svoja zabavljanja ni — letel po stopnjicah.

Kot prvi govornik je nastopil soc. demokrat Čobal iz Trbovelj, povdarjajoč, da govori zato v nemškem jeziku, da Nemca Steina pošteno opere v njegovem lastnem jeziku. Potem je govoril slovenski. Povedal je dokaj stvari iz Steinovega „političnega“ delovanja, katere so obudile viharo ogorčenje pri vseh zborovalcih. Jako točno je govornik očrtal celjsko posilinenštvo. Pravih, poštenih Nemcev, katere govornik gotovo spoštuje (splošno odobravanje), v Celju ni, temveč se šopiri v Celju le renegatstvo, rojeni Slovenci se kažejo najhujše Nemce, kvečjemu še kak „faliran“ trgovec ali obrtnik, ki ima na mestne stroške zagotovljeni prevžitek s kako službico, katere ni bilo nikdar treba, to

je vse. In ti ljudje hočejo snesti svoje someščane. Govornik poudarja, da je rojen Slovenec in da tudi kot socialni demokrat nikdar ne bo zatajil svojega materinega jezika, ker bi bilo to največja sramota zanj, pač pa se najodločnejše varuje proti temu, da bi se ena narodnost napram drugi povzdigovala, ena drugi predpostavljala: za vse mora veljati ista enakopravnost. Govornik nato preide na bodoče volitve, poudarjajoč, da se je končno vendarle posrečilo delavskim slojem priboriti kosček volilne pravice. O programu za bodoče volitve bo poročal kandidat soc. dem. stranke.

Nato se predstavi zborovalcem kandidat soc. dem. stranke za naš volilni okraj, sodrug Mlakar iz Trbovelj. „Ker stojim tu na slovenskih tleh, začnem slovenski“, je dejal govornik ter tudi izjavil, da spoštuje slovenski jezik kot svoj materin jezik, na kar je razvil svoj program. Najprej je treba, da se poddržijo ljudske šole, da se njihovo število pomnoži in tako prostemu ljudstvu da prepotrebna omika v njegovem jeziku. Gotovo je, da se vlada upira tej zahtevi, ker je le njej v dobiček, ako ostane ljudstvo neizobraženo, ker mu tedaj lahko nalaga bremena, kakršnakoli, ne da bi zmajalo z rameni. Drugače bi pa bilo, ako bi bilo ljudstvo izobraženo, ako bi se zavedalo, da ima poleg dolžnosti tudi svoje pravice. Največja krivica je, da se pri vojaštvu vtepa ljudem po sili tuj jezik v glavo. — Druga zahteva je enakopravnost vseh narodov v Avstriji, katero imamo sicer že na papirju, v resnici pa ne. Sicer pa je v Avstriji takointako večinoma vse na papirju, kar se pravic tiče, samo dolžnosti niso na papirju, ampak v krvi in kronicah. Nadalje je treba zavarovanja za starost. Sedaj imamo v Avstriji trojno zavarovanje: 1. kolajna za dolgoletno službovanje, svetla, lepa stvarica, s katero se pa ne da potolažiti prazen želodec; 2. si sme zavarovanec kratiti dolg čas in tolažiti lakoto z „lajno“ in 3. način zavarovanja je črnorumen voz — odgonski voz —, s katerim se popelje „zavarovanec“ na svoj dom, ako ne more več hoditi. Ako imajo gotovi „visoki gospodje po tisoče in tisoče pokojnine, ako se določajo pokojnine celo konjem, tembolj sme zahtevati zavarovanja za starost človek, ki je leta in leta delal v potu svojega obraza za druge in jim kopičil bogatstvo. Za kmetstvo prebivalstvo se zahteva uravnavna hudournikov, državna podpora za po uimah oškodovane posestnike in sicer ne po visokosti plačanih davkov, temveč po resnični potrebi. — Uvede naj se tudi progresivni davek; kdor ima več naj tudi več plača, ker more, kdor pa ima malo, naj se mu ne odvzame še ono, kar ima. Govornik je isto povedal tudi v nemškem jeziku. Zborovalci so mu na njegova stvarna razpravljanja živahno pritrjevali.

Tretji govornik, urednik Ekar se je takoj v začetku zavaroval proti pisanju „vahtarce“, katera je tudi v resnici označila zborovalce kot „propo pijancev in obrtnih vajencev, ter poudarjal, da med Slovenci lahko na prstih ene roke skoraj seštejemo take ljudi, proti katerim vstaja soc. demokratska stranka. Ako so ti taki, kakor so

med drugimi narodi, pa narod slovenski zato ne more biti odgovoren. — Povsod se najde plevel med pšenico. Sicer pa je slovenski narod narod delavcev, kateri ima iste težnje, iste potrebe, kakor delavstvo združeno v soc. dem. stranki. Bilo bi le želeči, da se v dosego istih združijo vsi, katere tiščijo iste nadloge. Današnji shod je pokazal, da je složno delovanje mogoče. Nasprotniki, celjski „Nemci“, vedo, kak udarec je ta sloga zanje, in to tembolj, ker so izprevideli, da je v nas moč, pred katero so morali zbežati s pozorišča. Ako ne drugo, nas vsaj to navdaja z največjim zadovoljstvom, da odhajamo z današnjega zborovališča z zmago nad celjskim nemčurštvom.

Dr. Kukovec je nato z navdušenimi besedami opozarjal zborovalce na veliki pomen „nemškega“ zborovanja, na katerem zborujejo Slovenci in soc. demokratje, namesto sklicateljev. Toliko se ponašajo, da je Celje nemško, a danes se je pokazalo, da je v resnici vse drugače. Ona kopica vsenemških zagrizencev, ki životarijo okrog celjskega magistrata, ne more in tudi ne bo več mogla zatopiti glasu naroda, kateri pa ni „nemški“. Končno bo enkrat morala prodreti tudi v „nemškem“ Celju pravica na dan in to bo gotovo tem prej, čim prej bo ljudstvo spoznalo, kdo je njegov pravi sovražnik. Današnji shod bo odprl oči marsikateremu zaspancu. Z na dejo, da se njegove besede kmalu uresničijo, zaključil govornik svoj vedno in vedno z burnim pritrjevanjem in ploskanjem spremljani govor.

Ko nato izpregovori soc. demokrat Čobal še kratek zaključni govor, zaključil predsednik zborovanje. Nato so zapeli soc. demokratje delavsko pesem, Slovenci pa slovensko delavsko budnico in „Lepa naša domovina“, na kar so se zborovalci razšli. Pred „Narodnim domom“ je še zadonel večkratni „živio“ in nemško-nacionalni shod je bil slovesno pokopan.

Dasiravno so „Nemci“ nalašč izzivali, vendar pripravljena policija ni imela niti najmanjšega povoda, da bi posredovala. Dostojnejše, kakor se je, se shod ni mogel izvršiti.

„Vahtarca“ in drugi velenemški časopisi seveda bljuvajo ogenj in žveplo na zborovalce, pred katerimi je celjsko „nemštvo“ pobegnilo v Terschekov hotel in tamkaj v strahu in trepetu uprizorilo ponižno burko, katero sedaj imenujejo „volilni shod“ in lažejo, da je bilo najmanj 200 udeležencev. Bilo pa je pravih zborovalcev kakih 40, drugo pa so bili tujci, nastanjeni ali večerjajoči pri Terscheku, ki pa so bili na tak način prisiljeni delati štafažo pri Steinovem „shodu“. Stein je v resnici poročal; torej je bila zgoraj omenjena trditev, da ga ni v Celju, res očitna, nesramna laž. No, pa saj vemo, da celjski nemčurji ne znajo drugega kakor lagati.

Naravnost nesramno pa piše „vahtarca“ proti soc. demokratom ter pozivlja „nemške“ delodajalce, da naj sedaj pokažejo pesti ljudem, ki so se na tak način drznili povedati resnico nadutemu celjskemu nemčurstvu. „Do nebes smrdeča prostota, da so se zvezali s prvaki proti Celju, se jim mora pošteno zasoliti“. Vodje soc. dem. stranke se morajo takoj odsloviti, kajti sicer je nemčurstvo v Celju v nevarnosti. To je ona „nemška“ olika, to je ona „nemška“ prosveta in tolerantnost, ki daje vsakemu svoje, ki pušča vsakemu prostost mišljenja in delovanja! Fej, to ste naprednjaki! Potem pa še očitajte komu nazadnjaštvo! In kakšni so v svojih izrazih: „Schmutzfinke, die ihr eigenes Nest bekoten“. — Da, res, pojdite vi celjski nemčurški svinjarji v svinjak, ne pa na politična zborovanja, kajti ta so za dostojne ljudi, ne pa za ljudi, katerih bi se celo ščetinarji sramovali.

Končni zaključek iz ponedeljskega shoda pa bodi, da je celjsko nemčurstvo že tako trhlo, tako gnilo, da prav radi verjamemo sodr. Čobalu, da so celjski „Nemci“ dozborovali v Celju.

Kaj naj študiramo?

Končano je šolsko leto in na stotine slovenskih dijakov je zapustilo mesta in se podalo domu, da si odpočije od dela in nabere novih moči za prihodnje šolsko leto. Mnogo izmed teh dijakov pa se ne bo več povrnilo v srednje šole, bodisi da so že dovršili iste, bodisi da so raz-

brez pomisleka se je udajala sanjarski sreči, svoji krasni bodočnosti.

Mnogokrat so šli na sprehod v okolico, da Jelka bolje spozna svojo novo domovino. Isto je delal tudi doktor Hinko ter ji razlagal vladine posle, kolikor ga je lahko razumela in smela znati.

Enkrat je povedel njo in gospo Petrovičevo v vladno poslopje, ki je stalo na semnj-skem trgu.

Bila je ravno seja državnega zbora. V veliki, prostorni dvorani sta stala na vzvišenem mestu dva naslanjača. Na njih sta sedela predsednik Krüger in njegov namestnik. Na okrog v polukrogu je bilo 25 stolov, na katerih so sedeli člani državnega zbora. Vsi so bili oblečeni v črno in se zelo mračno držali. Tik stene so pa bili stoli za poslušalce.

Videlo se je, da je zelo važna stvar na dnevnem redu. Predsednik Krüger je bil mrk, a eden zastopnikov je ravno ostro napadal vlado.

Angleški časniki so prinesli vest, da je zmanjkalo denarja iz finančnega oddelka in

zastopnik zahteva razjasnjenje. Naposled vstane predsednik Krüger in izjavi, da v teku 48 ur odgovori na to.

Še so se razpravljale nekatere manj važne stvari in nato so odšli zastopniki, nekoliko pomirjeni, iz dvorane. Sledilo jim je občinstvo ter se povpraševalo, kam bi prišli ti denarji.

Tudi doktor Römer je zapustil z damami dvorano.

— Danes je predsednik zelo vznemirjen — reče zamišljeno. — Videl sem njegove bliskajoče oči. O, on je strahovit če je razjarjen. Ali ima vzrok, da se jezi? Ona vest v angleških časnikih je zopet drzna laž, ki bi naj vznemirila in spuntala narod proti vladi. Žalostno je, zakaj se dadó naši ljudje tako zapeljavati.

Kmalu se je pogovor obrnil na drugo stran in zopet so začeli zidati gradove in slikati načrte za bodočnost, ne sluteči, da nalete nenadoma na silno zapreko.

(Dalje prihodnjič.)

lične okolščine krive, da morajo dati srednji šoli, po največ gimnaziji, slovo. Vsi ti dijaki, kateri ne bodo več obiskovali srednjih šol, premišlujejo o svojem bodočem stanu in tem dijakom hočemo podati navodila, na podlagi katerih bodo vsaj oni, kateri imajo dovolj energije, veselja do dela in željo, povzdigniti ugled in blagostanje slovenskega naroda, si lahko izbrali stan, v katerem bodo lahko veliko storili za slovenski narod in bodo gotovo ravno tako dobro gmotno situirani, če ne boljše, kakor oni dijaki, kateri so dovršili akademične študije.

Marsikateremu slovenskemu dijaku je nemogoče, ko je dovršil par spodnjih gimnazijskih razredov ali par razredov realke, nadaljevati študije. V prvi vrsti je takim dijakom priporočati, da vstopijo v kako kmetijsko šolo, katero lahko po preteku dveh let dovršijo; ljudi s kmetisko izobrazbo potrebujemo še zelo veliko in isti si osigurajo lepo prihodnost. Na kmetijskih šolah imajo vse brezplačno, ker okraji in razne posojilnice vzdržujejo veliko število stipendij na kmetijskih šolah. Slovenci čutimo pomanjkanje podjetnih in veščih trgovcev; dijak, ki je dovršil par razredov srednje šole, naj vstopi v mestu v kako večjo trgovino, kjer ima priliko pohajati tudi trgovsko šolo in dobili bomo zaveden trgovski naraščaj, medtem ko je sedaj večinoma trgovski naraščaj v Celju, Ptuj, Mariboru, Radgoni itd. nemčurski, akoravno so vsi sinovi slovenskih kmetov staršev. Vzrok, da se skoraj vsi ti trgovski uslužbenci ponemčurijo, je ta, da imajo premalo izobrazbe, da bi mogli spoznati one zvižaje in laži, s katerimi jih nemčurji odtujujejo slovenskemu narodu. Ako pa bodo slovenski dijaki, ki imajo nekaj razredov srednje šole, se posvetili trgovskemu stanu, bodo isti kot bolj izobraženi z uspehom se borili proti nemčurjskim trgovcem in dosegli, da bo slovenski denar ostal v slovenskih rokah in da ne bomo s svojim denarjem bogatili svojih najhujših sovražnikov. Izobražen, podjeten in na roden trgovski stan je prva stopinja k osamosvojenju slovenskega naroda!

Mnogo dijakov ne more po dovršeni nižji srednji šoli naprej; večina teh se izgubi po raznih pisarnah, kjer brez pravice do pokojnine porabijo vse svoje moči in zaslužijo jedva toliko, da živijo. Takim dijakom je najtopleje priporočati višje gospodarske šole, kakor višjo vino-rejsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu ali višjo gospodarsko šolo v Mödlingu pri Dunaju za razne stroke ali razne kmetijske akademije na Češkem, katere dovršijo v dveh oziroma treh letih in imajo pravico do enoletnega prostovoljstva. Naši okrajni zastopi in posojilnice dajo podpore takim dijakom, a Slovenci imamo zelo malo mož, kateri so dovršili to šolo; vsi pa imajo krasne službe. V vseh kronovinah pa čutimo pomanjkanje mož z višjo gospodarsko izobrazbo.

Da imamo Slovenci zelo malo veletrgovin in trgovskih podjetij, je krivo to, da zelo malo naših ljudi študira na trgovskih akademijah. Za dijaka, ki je dovršil nižjo srednjo šolo, je važna trgovska akademija.

Razun tega še lahko dijak, ki je dovršil nižjo srednjo šolo, vstopi v učiteljske; to pot je ubralo že veliko absolviranih spodnjih gimnazijcev in želeli je, da se njihovo število pomnoži. Pomanjkanje učiteljstva in sicer slovenskega, je od dne do dne večje, nekdanj je dovršilo učiteljske v Mariboru na leto po 25 do 30 Slovencev, a sedaj že več let zapored 3 do 4 in Spodnje Štajarsko je preplavljeno z nemčurjskim učiteljstvom, v nekaterih okrajih ima nemčurjsko učiteljstvo v zvezi z indiferentnim že večino. Ako pa kdo kaže na slabo gmotno stališče učiteljstva, mora isti pomisliti, da pri velikem številu ljudi z akademično izobrazbo dijaki, ki so sedaj na vseučilišču, nimajo ničesar ugodnega pričakovati, kaj pa še le oni, ki so sedaj še v srednjih šolah!

Dijake, ki so dovršili šest ali sedem razredov gimnazije, opozarjam na lekarne. Izmed Slovencev se posvetijo tej stroki skoraj samo sinovi lekarnarjev in vendar je toliko mest na Štajarskem, Kranjskem, Koroškem, Primorskem, Dalmaciji, Hrvatskem, Bosni in Južnem Ogrskem prostih, kjer se povsod zahteva znanje enega

jugoslovanskih jezikov. Celo Bolgarji so v lekarnah na Slovenskem nastavljeni in pomanjkanje slovenskega zmožnih lekarnarjev se kaže v tem, da v lekarnah na Slovenskem najdemo zastopnike vseh narodov slovanskih, samo Slovencev ne. Razun tega pa so lekarne na Spodnjem Štajarskem in Koroškem skoraj vse (s par izjemami) v rokah nemčurjev in morali bomo delati na to, da iste preidejo tekom let vsaj nekatere v slovenske roke, k čemur je neobhodno potrebno, da dobimo lekarniški naraščaj. Ker je pomanjkanje v tej stroki veliko, so plače izborne in služba ni naporna. Dijaki, ki so dovršili šest ali sedem gimn. razredov, tudi lahko takoj vstopijo v učiteljski stan in postanejo že v treh letih definitivni. V interesu narodne stvari bi bilo prav želeli, da bi dijaki, kateri so dovršili šest ali sedem gimnazijskih razredov a ne morejo naprej študirati, vstopili v učiteljski stan, v stan, v katerem lahko roka v roki z duhovniškim stanom največ storijo za probujanje slovenskega naroda.

Končno še opozarjam gosp. abiturijente na živinozdravniško visoko šolo, na kateri študirata sedaj komaj dva Slovence. Gosp. abiturijenti, kateri se posvetijo tej stroki, dobe visoke stipendije in lahko po dovršenih študijah največ pripomorejo k povzdigi živinoreje, k ustanovitvi in prospehu mlekarne itd.

Ako hoče slovenski narod res napredovati, mora imeti v raznih strokah dovolj svojih ljudi in iz tega vzroka podajam vsem onim dijakom, kateri ne nameravajo več obiskovati srednjih šol, ta navodila.

Celjske in štajarske novice.

— Naš poslanec bode gosp. Ferdo Roš. Z ozirom na proklamacijo v zadnji številki našega lista dobivamo od več strani poročila, da so volilci popolnoma zadovoljni s kandidacijo gosp. F. Roša. Skrbeti pa moramo, da dobi ogromno število glasov, da bodo odločilni krogi videli, koliko politično zavednih mož prebiva na Spod. Štajarskem.

— Pogovor o volitvah v deželni zbor v Celju. Danes zvečer ob 8. uri je v „Skalni kleti“ sestanek vseh, ki se zanimajo za prihodnjo deželnozbornsko volitev za mesto Celje. Predmet razgovora bode zlasti sestava točnih podatkov o vseh slovenskih volilnih opravičencih za mesto Celje, da ob času reklamacijskega postopanja izsilimo vpis onih slovenskih volilcev v imenik, katere bodo na magistratu pri sestavljanju seveda izpustili, ako se pravočasno za njih vpis ne poskrbimo.

— Volitve v deželni zbor. Število opravičencev za volitev v splošni kuriji za deželni zbor znaša v občini celjski okolici okroglo 1100. Opominjamo volilne odbore po okrajih, naj v vseh občinah pravočasno dobe vpliv na sestavo imenika volilcev in skrbje, da slovenski volilci ne bodo izpuščeni.

— Kandidat za ptujski in sosedne okraje. Iz več strani dobivamo vprašanja, kdo bode slovenski kandidat v ptujskem in sosednih okrajih. Žalibog ne moremo z odgovorom postreči, ker še zaupniki tam menda sploh niso zborovali in se jim torej ni dala prilika glede kandidata izraziti se. Menimo pa, da je skrajni čas zato in upamo, da bomo kmalu mogli naznaniti moža, kateremu bodo ob volitvi Slovenci teh okrajev izkazali svoje zaupanje. Naj bi se le izbral kandidat, ki bode smel računati na vse slovenske narodne glasove.

— Žalostne šolske razmere v Celju. Za napredek Slovencev tako „vneta“ vlada še dosedaj, v kljub mnogim prošnjam, ni ustanovila javne dekliške šole za celjsko okolico. Slovenske deklice mesta Celja in celjske okolice so obiskovale zasebno dekliško šolo č.č. šolskih sester. — Imenovana šola, ki ima pravico javnosti, je pod izbornim vodstvom č.č. šolskih sester uspevala vedno jako dobro. Pretečeno šolsko leto je štela 6 razredov s 500 učenkami; samo v prvem razredu je bilo nad 100 učenk, ne da bi se vpe-ljala paralelka k temu razredu. „Kat. podporno društvo“, ki je doslej podpiralo č.č. šolske sestre in tako vzdrževalo imenovano šolo, je bilo letos vsled gmotnih razmer prisiljeno, naznaniti kon-

gregaciji č.č. šolskih sester v Mariboru, da odslej ne more več podpirati č.č. šolske sestre, ampak, da bo samo, kolikor mu bo mogoče, skrbelo za razne šolske potrebščine. Ker pa č.č. šolske sestre tudi ne morejo živeti od zraka, zato so sklenile, da bodo pričetkom šolskega leta 1904/05 vpe-ljale šolnino za učenke, ki bodo hotele obiskovati njihovo šolo. Revne učenke torej — in teh je blizu 500 — bodo vsled tega ali ostale brez vsakega javnega pouka ali pa bodo prisiljene pohajati nemško šolo. — Glej, slovensko ljudstvo, zopet imaš nov dokaz, kako skrbi slavna vlada za izobrazbo tvojih otrok!

— Slovenščina pa c. kr. namestništvo v Gradcu. Kdor je bral razglas c. kr. namestništva v Gradcu, s katerim se razpisujejo deželnozbornske volitve v splošnem volilnem razredu, je pač opazil nekaj posebnega na tem razglasu, namreč da imajo Teharčani svoj poseben sodni okraj in da gornjegrajski in laški okraj sploh ne voli. Seveda je stvar drugačna, ako človek zna toliko nemški, da razume prvo polovico razglasa, katera je tiskana v nemškem jeziku. Tu se potem bere med sodnimi okraji tudi Gornjigrad in pa Laško. Da bi bil kak sodni okraj teharski, tu ni čitati. Seveda, gospoda v Gradcu so mnenja, da je pač vseeno, ali Slovenci vedo za volitev ali pa ne, tem boljše, ako ne, ali pa so gotovi možakarji tako presneto zabiti, da ne vedo kaj je Teharje in kaj Laški trg. Vsekako pa smo mnenja, da se da resno dvomiti o veljavnosti razpisa volitev, v katerem sta izpuščena kar dva sodna okraja, ali pa morda velja razpis volitev samo za Nemce, ne pa tudi za Slovence. Grof Clary, dajte, dajte čast svojemu imenu in pojasnite nam to stvar!

— Grozdje jim je bilo prekislo. Celjskim „Nemcem“ namreč pretekli ponedeljek, ko so se z nemškim kričarjem Steinom vred skrili pred delavci in Slovenci. Pravijo, da so zborovališče prostovoljno prepustili. Dá, dá, grozdje jim je bilo prekislo kakor lisici, ki ni mogla do njega seči. Dokazali smo z razbitjem nemškega ljudskega shoda, na kako trdnih nogah stoji celjsko nemštvo. Pokazali jim pa še tudi bomo, da se odslej ne damo več od magistratne klike ko mandirati.

— Kdo je prvak? Po zadnji „vahtarci“ se nam je pojem „prvaka“ dokaj razjasnil. Dosedaj smo namreč mislili, da so „prvaki“ le voditelji slovenskega naroda, a sedaj spoznamo, da to ni res. Med naše „prvake“ spadajo v prvi vrsti člani „Slovenskega delavskega („Mlavskega“) društva“ — piše „Tagespošta“ — op. st.) podpornega društva“, potem gosp. Rebek, nadalje 25 do 30 obrtnih vajencev, potem nekaj „predrznih in konfisciranih obrazov“, potem urednik „Domovine“ — „der Urslovene“ Eckart, nadalje „neznanosko predrzni slovenski nacijonalec“ dr. Kukovec, potem tajnik okrajnega zastopa itd. Tega pa seveda ne vemo, ali so tukaj navedeni „prvaki“ vsi istega rodu in iste vrste, kajti „vahtarca“ omenja tudi „najbesnejše prvake“, kateri pa baje še niso tako hudi „nemcežrci“, kakor pa celjski socialni demokratje. — „Prvaki“ se torej razločujejo v „besne, besnejše in najbesnejše“, namreč čim več „Nemcev“ kateri pohrusta, tem višja je najbrž stopnja, katero zavzema. Za pijačo po tem nenavadnem kosilu pa imajo kri, katero izsesavajo iz slovenskega naroda („Blutsauger“). Krona vseh „prvakov“ so pa socialni demokratje, namreč celjski, kajti ti baje požirajo celjsko nemškutarijo kar na cente s kostmi in dlako vred. Da bi si le ne pokvarili želodca s to gnjusno krmo. Nadalje se zahteva za „prvaka“ tudi zabavljanje in izzivanje. Toda to ni dobro, s takimi ljudmi hočejo baje biti celjski nemčurji kmalu gotovi, ker si baje ne pustijo kratiti pravice gospodarjev v Celju, kakor se je posebno v ponedeljek pokazalo na ljudskem shodu „pri kroni“, kjer so se čutili take gospodarje, da so rajši pokazali pete, kakor pa svojo gospodarsko oblast. Obenem naj tudi konstatiramo, da poslanec Stein ne spada med „prvake“, kajti on nima niti ene lastnosti, vsled katere bi ga mogli prišteti mednje. On ni besen niti v prvi, niti v drugi, niti v tretji stopnji, nadalje ne pohrusta nikogar in tudi ne požre ne, nadalje ne pije krvi in ne izziva in ne zabavlja, temveč se da rajši sam pohrustati, oziroma se

skrije ali pa zbeži, da uide „prvakom“. (Hudo mušneži pravijo, da je Stein prišel v Celje „kamelo“ gledat, kar je sicer težko verjeti, ker jo itak vsak dan zjutraj gleda, ko si lase pred zrcalom ravna — op. st.). Med „prvake“ bi edino mogli prišteti „vahtarčnega“ urednika, katerega ni nihče požrl na shodu, toda pripadati bi pač moral k najnižji vrsti, ker je samo enkrat, pa prav ponižno pozabavljal, sicer pa je bil popolnoma priden in ponižen, kakor se spodobi v tuji hiši. — Upamo, da bo ta črtica o „prvaki“ kolikor toliko doprinesla k boljšemu poznavanju teh škodljivcev celjskega „nemštva“.

— V nedeljo na Laško. Kakor smo že zadnjič omenili, se odpravi v nedeljo na Laškem vrt pivnice „Delniške družbe“. Laški trg je izza zadnje birme postal za naše razmere važna točka, okrog katere naj bi se čim največkrat združevale naše narodne moči, kajti treba je le zanesti med ondotno ljudstvo nekoliko zavednosti in ves drug duh bo vel po sedaj nemčurškem gnezdu. Že zadnjič smo omenili, kolikega pomena so narodne veselice za probujo preprostega naroda. Čim večkrat pritegnemo ljudstvo v krog narodnega razumnštva, čim večkrat mu razumljivo raztolmačimo, kake so njegove naloge v narodnem pogledu, tembolj se širi zavednost, tembolj se širi spoznanje, da ima preprosto ljudstvo poleg dolžnosti, ki mu jih naklada država in drugi čitatelji tudi pravice, katere mu sedaj peščica nemčurških zagrizencev v svojo korist odvzema. Posebno sedaj, ko se bode v kratkem višile volitve v okoliški občini laški, je vsaka narodna veselica največjega pomena. Nadejamo se torej, da bo otvoritev pivniškega vrta v nedeljo zvabila lepo število Celjanov v prijazni Laški trg. Kakor smo doznali, poleti tudi pevski zbor „Slovenskega delavskega podpornega društva“ na Laško, kar nam zagotavlja izborna petje. Nadejamo se tudi, da se bo tudi mešani zbor „Celjskega pevskega društva“ oglašil z nekaj zbori. Ker je železniška zveza tako pripravna, smo prepričani, da bo tudi velika množica drugega narodnega občinstva poletela ta dan na Laško. Komur je le količkaj na tem ležeče, da se bo začelo tudi tam doli kmalu svitati, naj ne zamudi priložnosti, da po svoji moči pomaga, da bo ta dan tem prej napočil. Na svidenje torej v nedeljo na Laškem!

— Žalec. Dne 4. avgusta t. l. vrši se v Žalcu glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda. Ta dan prišli bodo v narodnem, probujenem in zavednem Žalcu skupaj vrle gospe, go spodične in gospodje, kojih srca bijejo za našo slovensko mladino, kojih geslo je: — v mladini naši je naša bodočnost. Kdo pa bi se tudi ne udeležil zborovanja in shoda ljubiteljev naše mladine? Saj nam mora biti najsvetejši cilj — stremljenje po rešitvi tako v duševnem, kakor v narodnem oziru naše slovenske mladine. In ravno na shodih, pri glavnih skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda nam je dana prilika, da se ojačimo, se okrepimo, se vzpodbujamo za novo skupno delo v rešitev naše mladine. Da se vrši toletno zborovanje v Žalcu, v narodno ponosnem slovenskem trgu, to si pač smemo štajarski rodoljubi šteti v čast, in naša narodna dolžnost je, se tega zborovanja v kolikor možno obilem številu udeležiti in tako pokazati, da se zavedamo in vemo vpoštevati pomen te velepomembne in prekoristne družbe. — Posebno vse štajarske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda naj se tega zborovanja, če ne korporativno, pa vsaj po večji deputaciji udeleže družbinega zborovanja. Ker se zborovanje vrši ravno v četrtek, je kaj lepa prilika dana vsem oč. gg. duhovnikom, gg. učiteljem, trgovcem in drugemu slovenskemu občinstvu, da se udeležijo tega zborovanja in tako pokažejo svoje rodoljubno, za našo slovensko mladino vneto srce. — Iz Ljubljane, Maribora in drugih krajev ob južni železnici je zveza vlakov tako zjutraj ob pol 8. uri v Celju, kakor zvečer ob pol 9. uri za povratek kaj prijetna in ugodna. Jutranji vlak c. kr. državne železnice Celje—Spodnji Dravograd ima namreč z vlakoma iz Ljubljane in Maribora direktno zvezo, in ravnateljstvo c. kr. državne železnice je izjemoma dovolilo, da vozi dne 4. avgusta posebni vlak, (nedeljski osebni vlak brez zvišanih cen) iz Celja v Žalec ob 1. uri 43 minut in iz Žalca v Celje zvečer ob 8. uri 22 minut ter ima di-

rektno zvezo zopet z Ljubljano in Mariborom. Udeležniki iz Koroškega, iz slovenjegraške, šaleške in gor. savinjske doline pa prihajajo v jutro z vlakom ob 7. uri in odhajajo z vlakom zvečer ob 6. uri. — Spored zborovanja je že naznanjen v časnikih in z lepaki, spored celega dneva pa je sledeči: 1. Pri prihodu zjutranjega vlaka iz Celja ob četrt na 9. uro pozdrav došlih gostov na kolodvoru, kjer poje žalsko pevsko društvo „Edinost“ in igra celjska narodna godba. 2. Od tam spreved po trgu do občinske hiše, kjer pozdravi došle skupščinarje žalski g. župan. 3. Razhod in zajutrek v gostilni Hausenbichler. 4. Ob 10 uri sv. maša v cerkvi sv. Kancijana, kjer poje žalski cerkveni pevski zbor. 5. Od cerkve spreved po trgu z godbo do gostilne gosp. Frana Hodnika, v čegar veliki dvorani se vrši zborovanje. 6. Po zborovanju ob 1. uri skupen

obed v nalašč zato prirejenih prostorih g. Rud. Senice. (Kovrt za osebo brez pijače stane 3 K in se je oglasiti do 2. avgusta t. l. pri pri družnici družbe sv. Cirila in Metoda v Žalcu). Pri banketu igra celjska narodna godba. 7. Po banketu razhod po Žalcu in okolici. 8. Ob 5. uri se prične koncert na vrtu gostilne gosp. Franca Robleka v Žalcu pri katerem sodeluje žalsko pevsko društvo „Edinost“ in celjska nar. godba. — Ze z ozirom na to, da se nudi izletnikom ta dan v Žalcu raznovrstna zabava, in da se bodo skušale ure, katere bodo dragi nam gostje v tem narodnem trgu preživeli, kolikor le mogoče osladiti, upamo, da se ta dan potrudijo vsak slovenski rodoljub v Žalec, posebno pa še vsa probujena in narodno ponosna Savinjska dolina. „Mal položi dar, domu na altar!“

(335) 3-1

Učeneza

pridnega, poštenih staršev, sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom **Kristijan Starkl v Sevnici.**

V najem se odda trgovina z mešanim blagom

v lepem trgu na Spodnjem Štajarskem, tik farne cerkve in kolodvora. Sodnija, davkarija in drugi uradi. — Več pove upravništvo „Domovine“. (336) 3-1

Proda se

po nizki ceni pristava blizu Sevnice, 10 minut zunaj trga v prijazni dolinici. Posestvo obsega 6 oralov njiv, 10 oralov travnikov s sadnim drevjem, 4 orale hoste, 1 oral vinograda. Hša in vsa gospodarska poslopja so v dobrem stanu. Redi se lahko do 15 glav goveje živine. — Vse posestvo je zaokroženo. — Cena 6000 kron.

Natančneje v upravništvu tega lista. (337) 3-1

Gostilničarji in vinski trgovci!

Licitacijska prodaja ljutomerskega vina!

Dne 2. in če bo treba, tudi 3. avgusta prodajam zaradi pomanjkanja prostora kakih 800 hl pristnega ljutomerskega; letniki 1885, 1898, 1900, 1901, 1902 in 1903. — Začetek ob 10. uri predpoldne. Cene od 15 kr. naprej.

(330) 2-1

Franc Seršen

posestnik vinogradov v Ljutomeru.

Dobro idoča gostilna

z lastno popolno mesnico, ledenico, kegljiščem, hlevi, sadnim in zelenjadnim vrtom ter stavbenimi prostori, ob državni cesti v celjski okolici se takoj prostovoljno proda. — Natančneje se izve pri upravništvu tega lista. (346) 2-1

Išče se

trgovina z mešanim blagom eventuelno z gostilno, s 1. septembrom t. l. v najem ali v nakup. — Več pove upravništvo tega lista. (338) 2-1

Proda se

ob cesti na Bregu pri Celju ležeč, za stavbišče zelo pripraven vrt po prav nizki ceni. — Več se naj blagovoli poizvedeti pri lastniku omenjenega vrta K. Hluščiku, Kozje. (339) 3-1

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni in specerijski stroki ter pošten in zanesljiv, zmožen slovenskega, nemškega in ogrskega jezika, vojaščine prost ter z najboljšimi spričevali, želi takoj ali pa pozneje svojo

službo menjati.

Kdo in kje, pove upravništvo lista. (325) 6-2

V najem vzamem

gostilno v dobrem kraju in dobro vpeljana mesarijo. Najemnino plačam naprej. — Po- (296) nudbe upravništvu „Domovine“. 8-7

(314) 3-

Svoji k svojim!

Nova narodna trgovina v Mozirju.

Slavnemu občinstvu trga Mozirja in okolice vljudno naznanjam, da sem otvoril dne 26. julija v Mozirju svojo novoustanovljeno trgovino z mešanim blagom in sicer v hiši g. Grabnerja.

Izrečno povdarjam, da je novoustanovljena trgovina moja last in da nisem s tvrdko *Norb. Zanier & sin* v Sent Pavlu pri Preboldu v nikaki zvezi več.

Priporočam se slav. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter ga obenem zagotavljam, da se bom z vsemi svojimi močmi potrudil, izborna postreči z najboljšim blagom, katero sem naročil le od narodnih slovenskih in slovanskih tvrdk.

Z odličnim spoštovanjem

Rudolf Pevec

prej poslovdja v N. Zanierjevi trgovini v Letušu.

— Pasji kontumac je razglašen za celo občino braslovsko.

— Vransko. Slavnost, katero je priredila „Vranska Vila“ prilično izleta dične „Lire“ iz Kamnika dne 24. t. m. na Vranskem, završila se je nad vse lepo. Opoldan bil je sprejem pri slavaloku in obhod po trgu. — Prvi je pozdravil „Liro“ g. župan Schwentner imenoma trga in potem g. dr. Kunej kot predsednik „Vile“ imenoma društva. Nato je pripela gospa dr. Kunejeva zastavi lep trak v spomin od Vrančank, a gospica Zinka Schwentnerjeva je dala predsedniku „Lire“ šopek cvetlic v zahvalo, da se je izlet priredil ravno na Vransko. Trg je bil ves v zastavah in izza hiš so obsipavale „Liraše“ nežne roke s cvetkami. Celjska narodna godba igrala je prav pridno in dovršeno narodne koračnice. — Pri koncertu napolnil se je prostorni vrt pred „Slovanom“ z gosti tako, kakor že davno ne. Nebo je sicer začelo strašiti in tudi marsikateriga od udeležbe odvrnilo, a končno se je le sprijaznilo. Pelo se je mnogo in dobro. Posebno „Lira“ izkazala se je mojstra, kateri poslušajoče občinstvo naravnost elektrizuje. — Slava ji! — Pozno po noči razšli smo se zadovoljni in polni navdušenja s sveto obljubo, da te v kratkem vidimo.

— Trboveljska občina šteje po zadnjem ljudskem štetju nad 11 000 prebivalcev in je tretja največja občina na celnem Štajarskem. — (Gradec, Maribor, Trbovlje).

— V Žegru blizu Planine ustanovila se je za kraje Žeger, Presično, Hrušanje, Košnica in Plešivec poštna oddajalnica, katera bo imela zvezo z pošto na Planini vsak torek, četrtek in soboto.

— Peronospora in škropljenje. Letos je čudno in obenem žalostno leto za vinogradnike. Na premnogih krajih je toča potolkla, drugod pa peronospora — smešni izraz „strupena rosa“ naj bi se vendar enkrat opustil in reklo: rja, kakor ljudje sploh imenujejo to trtno bolezen — torej rja nam hoče uničiti vse grozdje. Škropili smo, kakor druga leta, prvokrat ob pravem času pred cvetjem, potem se pa vez dolgo ni mogla opraviti zaradi pogostega deževja in je trava silno rastla. Vendar je trs lepo odcvetel in pri vezi so se prikazali lepi zeleni grozdiči, popolnoma zdravi, kakor tudi listje. In zdaj smo koj v drugič škropili, seve pri precejšnji vročini. A komaj je preteklo nekaj dni po drugem škropljenju, so se že prikazali znaki rje, a ne na listju ampak na grozdih. In zdaj se je bolezen silno širila, posebno v vinogradih na ilovnatih tleh, manj na peščenih. Najbolj popadena sta žlahnina (španjol) in laški rizling; najmanj pa mušca (silvanec) in vranek (blaue Zimmttraube). Po tej strani Pohorja letos ne moremo računati na dobro trgateg. Ista pritožba se sliši iz Ptuj in Ljutomer. A najzanimiveje pri tej nezgodi je, da vinogradi, ki so le enkrat ali celo nič bili škropljeni, kažejo prav malo ali nič rje in imajo lepo, zdravo grozdje. Ti zanikrneži se zdaj nam drugim smejijo, in drugo leto mnogi spet ne bodo hoteli škropiti. Seve, zdaj se še ne ve, kaj bo do jeseni s takimi vinogradi in ali ne bodo popolnoma goli, ako bo v naših škropljenih še vendar nekaj listja. Pa ravno to sem poizvedel iz Ptuja, kjer opazujejo letos isto čudno prikazen, da čim bolj škropljen, tem žalostneje izgleda vinograd, neškropljeni pa da so zeleni. — Naj bi se oglašali opazovalci še iz drugih krajev, na primer iz Bizeljskega, Vidma i, t. d., kako je kaj tam ali na — Kranjskem.

Dr. Vošnjak.

— Znamenje časa! Iz Ptuja se nam piše: Današnja „Tagespost“ (z dne 25. julija t. l.) prinaša obširen dopis iz Ptuja, v katerem se po hvalno omenja vseh oseb, ki so si stekle obilnih in priznanja vrednih zaslug povodom prireditve „Sommerfesta“, kojega čisti donesek znaša nad 2400 K in se podari „Südmarki“ in nemškemu „Schulvereinu“. Med pohvaljenimi osebami na haja se neki Tupitschnigg, rodem iz Koroške, vrtnar in uslužbenec č. o. minoritov v Ptuj. Komentara k temu ni treba. Samo „Štajero“ ima prav, če včasih mil. g. prošta in č. o. Alfonza Sveta pohvali. Vsakemu po svojih zaslugah.

Opazovalec.

— Iz Ormoža. Ob priliki našega proščenja so nas obiskali pretečeno nedeljo 24. t. m. naši sosedni bratje Hrvati iz Varaždina. Deloma z vozovi, deloma na kolesih so prihiteli ti nam vedno dragi gosti navzlic hudi vročini, da bi se razveselili z nami pri kapljici rujnega Ljutomeržana in blagoglasni slovenski besedi. Toda bogovi, ali bolje ormoški nemčurji nam niso bili naklonjeni, posebno se je stemnil obraz ormoškemu Jupitru, ko je slišal slovanske glasove. Hočemo si naročiti zaželjeno, ali čujte, ormoške natakariče naenkrat ne znajo več slovenski ali bolje nočejo znati, ker nam je zabavljala v čisti hrvaščini, ko se je oddaljila od naše mize. Vsi smo se zgražali nad tako nesramnostjo, tedaj pa so nas napadli brez vsakega povoda na prav podel način „Nemci“ od sosednje mize. Da, grozilo se nam je, da si moramo dati dopasti kaj takega, drugače bomo čutili, da smo — čujte in strmite — v nemškem mestu Ormožul! Ali slišite Slovenci in Slovenke iz Ormoža in okolice! Ta peščica sem pritepenih „Nemcev“, ki se hranijo izključno le od slovenskih grošev, nam žuga že pri belem dnevu v naši sredi in imenuje Ormož — die deutsche Stadt Friedau. V odgovor jim je bil, kakor so zaslužili, na tako nesramnost, zaničljiv smeh Radi bi nas dali celo odstraniti, toda gostilničar je bil pametnejši od njih. Pa še sedaj nam niso dali miru. Ko so videli poklicanega stražnika se sprehajati sem in tja, zrastle jim je pogum in začeli so hruti zopet da ne morejo tega (namreč slovenskega pogovora) poslušati dalje! Lahko si vsakdo misli, kako smo se mi čudili, da ti gospodje znajo in razumejo slovenski, ker mi smo se razgovarjali slovenski in hrvatski. Tako! Slovenske besede ne morejo slišati, slovenski denar pa lovijo, kjer ga morejo, in naše ljudstvo vabijo z vsemi pripomočki v svoje prodajalne. — Slovenci in Slovenke! Ne zahajajte več k tujcem, ki nam hočejo prepovedati slovensko besedo na lastnih tleh, ki nas hočejo oropati naše materinščine! — Najbolje pa jim vrnemo njih nesramno izzivanje, ako delamo vsi Slovenci iz Ormoža in okolice, posebno k temu poklicani krogi nato, da pride pri prihodnjih volitvah Ormož v slovenske roke. — Pohvalno še moramo omeniti hrvatske dame ki so se tako gorko potegnile za slovensko stvar, da bi bile lahko vzgled v tem oziru marsikateri slovenski dami.

Društveno gibanje.

— Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje dne 4. avgusta ob pol 11. uri dopoldne v Konjicah po sledečem sporedu: 1. Zapisnik, 2. dopisi, 3. poročilo delegatov o „Zavezinem“ zborovanju, 4. pogovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih, 5. vprašalna skrinjica, 6. slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Sevnica. Sevnški pevci prirede 3. avgusta ob 8. uri zvečer zabavni večer s petjem, godbo na goslih in glasovirju v Rajhenburgu v prostorih gospe Uaschuld. Gosti dobrodošli!

— Stara cesta. — Prihodnjo nedeljo, dne 31. julija ob 6 uri popoldne priredi se v Stanjkovi gostilni na Stari cesti tombola v prid ubožni šolski mladini. Prijatelji šole, pridite!

Turistična pisma.

Pohod na Roglo.

Dostikrat sem jo gledal, to plešo starko, globoko tam v konjiškem Pohorju, katera le malokdaj pokaže vedro lice, ampak se čisto radovednim zemljanom zakriva v belo, megleno kopreno.

Kakšno neki mora biti tam na vrhu, kjer se skrivajo razposajeni gorski škrateljčki in vljudno dvorijo krasnim Vilam? Ali se ne skriva nemara po brezdanjih „črnih jezerih“ ostudni zmaj, ki nam, plašnim dolincem, toliintokrat vsuje iz širokega žrela debelo ploho, spremljano z žarečimi bliski in bobnečimi treski?

Tako sem sanjaril in napeljal svojo domišljijo, da si ustvarim sliko o tem mikavnem gorskem svetu, ki se mi zdi, da bi ga včasih lahko pogladil po temno-zelenem hrbtu, a včasih, ko se vsuje nanj ščemeči solnčni soj, se mi zopet odmakne, daleč tja v komaj vidno daljavo. No, pa so se mi izpolnile želje moje mladosti.

Pomenili smo se, da nas gre večja družba na dan Sv. Petra in Pavla na vrhunec, da se navžijemo vonjavega gorskega etra in napasemo oči na krasnem razgledu, ki nam ga bo nudil vrh. Da bi se bili izleta udeležili vsi, ki so dali besedo, bilo bi nas dobršna dva ducata; a ko je napočil dan odhoda, zbralo se je nas le pičlo število, dočim so drugi posedali doma v senci, dvomljivo se ozirali po nebeškem svodu, kjer se je zdaj tu zdaj tam pokazal nedolžen oblček, — tarnali radi slabih nog in utrudljive poti, in še na ta način druge odvrnili od izleta. Ej, bode jim naj žal!

Zbrali smo se v romantično ležeči Oplotnici, skrbno obremenjenimi z napolnjenimi nahrbtniki in krepkimi gorjači, kajti reklo se nam je, da so pohorski hoteli sila redki, dočim sta neki glad in žeja v gorskem zraku nesramno velika.

Ker nam je bilo na tem, da vživamo solnčni izhod že na vrhu, odpravili smo se za večera, ko so ravno zadnji zlati prameni zahajajočega solca zlatili strme grebene konjiških gor. Seveda v pričetku ni bilo nič kaj mikavno, kajti zlezli smo v tisto kompaktno pohorsko blato, ki tako preljubenzljivo objema potnikove noge, gori črez gleženj in marsikomu vzame vse veselje do zračnih višin. Enakomerno se je vzdigovala pot ob obronku tja do Šent Jungurte, kjer se tako na mah razgrne vsa Dravinska dolina z belimi vasmimi in zlatimi polji tjakaj doli do sivega obzorja, kjer kraljuje na strmem brdu veličastna cerkev Matere Božje na Ptujski gori.

Stopicali smo in stopicali, brisali znoj raz potno čelo in poželjivo pogledovali, ali že ne pridemo mar kmalu do bele Št. Jungurte? „Smo že tu, kar pred nosom nam je“, — klicali so sprednji, ki so ravnokar prilezli na vrh iz neke rupe, dasi smo še sopihali dobršen četrť, ker smo še preplazili marsikak globjek, ki se tu po zelenem Pohorju kar vrstijo drug za drugim.

Mračilo se je in pri fari je ravno zvonilo „Zdravo Marijo“, ko smo napravili v pohorskem hotelu prvo postajo — Seveda smo še imeli do vrha debele tri ure; zato je nastalo vprašanje, hočemo li tukaj prenočiti, ali iti v mesečini dalje na Resnik, od koder bi imeli v jutro samo le eno uro na vršac. Po kratkem odpočitku smo se odločili dalje, ker smo ravno tudi dobili vodnika, ki je bil namenjen tam nekam v planine.

Na izhodu je polagoma prilezel izza mrklega Boča mesec in smehljaše kazal svoj polni, dobrodušni obraz. Bili smo ga veseli; gospod Paragraf je celo snel svojo čapko in mu napravil prav ličen poklon, dočim je moj tovariš, poet, prav potresujoče intoniral: „Bliedi mesec, tebi tužim...“.

Hiteli smo dalje po ravnem in po jarkih, po suhem in mokrem, kakor je ravno prilika nanesla, kdo pa bi tudi pazil na vsako malenkost! Tuintam smo prišli v istinito romantične kraje. Pot nas je vodila navzdol, od koder smo že zdaleka čuli pršenje in gromenje pohorskega potoka. Prišli smo v senco, ker nas je krog in krog obdajal neprodiren gozd s tihovršečimi jelkami, a ravno v globli ob šumečem potoku je stala žaga z bruni in kopicami desk, ki so pri mitivnemu poslopu dajale kaj fantastičen obraz. Vse mračno, tuintam s krepkejšimi osenjavami, ki so se tako prijetno ločile od belopenaste vode ter na ta način izrazitejšje očrtavale glavne poteze. Postalni smo in se zagledali; žal mi je bilo, da ne znam čopiča voditi, prav omililo se mi je.

„Še eno rupo, potem pa smo pri Sv. Jakobu na Resniku“, tolažil nas je vodnik, ko je videl kako obupajoče se oziramo, ali že ne dospemo kmalu do cilja.

„Fanti, zdaj se pa le pripravimo, tovarišu Žgajnerju napravimo podoknico, glejte, da ne bomo kazili“, opominjal nas je naš pevovodja muzikalični Beno.

Razdelil nam je glase in vsak zase smo po tiho godli, da bi nas pozneje ne bilo treba biti sram. — Dospeli smo na vrh in jo zavili krog majhne podružnice tja proti šoli, kjer vlada vrli naš tovariš svoje mlade pohorske podanike.

(Konec prihodnjič.)

Dopisi.

Ptuj. V zadnji številki je priobčil Vaš list nekaj podatkov, ki bi utegnili razjasniti duševni položaj nesrečne učiteljice in samomorilke Lize Valenko na Spodnji Polskavi v usodepolnem trenutku, ko ji je dozorel sklep položiti svojo glavo pod stroj drdrajočega brzovlaka.

Z umevnim ogorčenjem smo doznali, kako neusmiljene pogoje ji je c. kr. deželni šolski svet stavil povodom prošnje za ženitno dovoljenje. Vsakdo se vpraša, kake razloge je imel deželni svet, zahtevati od samomorilke, da se mora službi odpovedati, če se hoče poročiti z učiteljem na sosednji šoli Gornji Polskavi. To je brezobzirnost in brezobraznost, ki bi, da se naperi proti nemškemu učitelju ali nemški učiteljici, razburila in ogorčila celo javno mnenje. Pri nas Slovencih je to vse drugače. Mi smo uboge pare, katere se lahko tepta, gazi, muči in trpinči, ne da bi se kdo le z mazincem ganil. In reva, Liza Valenko, je bila rojena na kmetih, hči slovenskega spodnjega Štajarja, proti kateri je vsa krutost in neusmiljenost dovoljena. Ni čuda, da se ji je življenje pristudilo; ni čuda, da je zdvojila nad pravico in resnico, katero bi bila po svojem poklicu morala vcepavati v nežna srca mladine, ki ji je bila izročena v vzgojo in omiko.

In zopet vidimo nesrečno osebo gospoda Rannerja, prejšnjega nadzornika v ptujskem okraju, ki je menda bil neposreden vzrok, da si je Liza Valenko življenje vzela. Ta mož neblagega spomina ima še, žal, mogočno vplivno besedo pri deželnem šolskem svetu. Ta mož bi bil že davno zrel za zasluženi pokoj; toda deželni šolski svet ne more pogrešati njegovih „zaslug“, njegovih „opravil“, njegove „delavne sile“; treba se je spomniti, da je imela revica Liza Valenko že leta 1895 in 1896, ko je službovala kot začasna učiteljica v nemškem gnezdu Sv. Vid niže Ptuja toliko sitnosti in preglavic, daje bila potem službenim potom prestavljena v Vurberg. Faktum je, da je bil takrat okrajni šolski svet ptujski v narodnih rokah; toda ta okolnost ni bila nobenega pomena; kajti vsakokratni šolski nadzornik in okrajni glavar najdeta toliko zakotnih, temnih potov, da lahko vsak sklep okrajnega šolskega sveta, posebno če je ta v narodnih rokah, izjalovita. V tem pogledu je bil g. Ranner pravi mojster.

Nesrečna učiteljica in samomorilka Liza Valenko je svoj opasni in težavni položaj hitro razumela.

Še kot provizorična učiteljica v Vurbergu je kompetirala v Spodnjo Polskavo, samo da se ogne Rannerjevemu vplivu, Rannerjevemu nadzorstvu, Rannerjevi kvalifikaciji. V tem oziru je bila, kolikor je nam znano, revica sedaj na boljšem. Toda, ko je prišla ženitev, katera se vendar pod gotovimi, dostojnimi, pouku ne škodljivimi pogoji tudi slovenski učiteljici odrekati ne sme, na dnevni red, se je uboga samomorilka prepričala, da je prišla iz dežja pod kap. Sedaj je lahko vsakdo uverjen, kdo ima samomor te žrtve učiteljskega stanu na svoji vesti! Lahka ji zemljica!

Marten, Vestfalsko. Kakor se sploh trudijo rodoljubi po celi Sloveniji za združitev milega naroda, tako tudi v daljni Nemčiji ne spimo. Ustanovili smo pevsko društvo pod naslovom „Avstrijsko pevsko društvo „Cvetlika“. Vstopnina znaša 1 marko in udnina 50 pfenigov. Na željo udov naročili so se nekateri slovenski časniki. Da pa pride društvo bolj na trdno podlago, je neobhodno potrebno, da ima knjižnico, katero si pa z lastnimi močmi ne more nabaviti. Društveni odbor obrača se torej vljudo na slavna bralna društva, čitalnice, župnijske knjižnice in sploh na vse slovenske rodoljube za podporo v knjigah. Vsak tudi najmanjši dar je radovoljno sprejet.

Dne 14 avgusta se na čast cesarjevega rojstva priredi veselica na korist društva v gostilni gosp. Ivana Lüdkenherma točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina je za neude 50 pf. Ker je pa veselica v korist društva, so prostovoljna darila radovoljno sprejemajo. Obračamo se na Slovence živeče v Nemčiji, da se polnoštevilno veselice udeležijo; ker pa zadnji dan ne bode blagajna odprta, se opozarjajo, da si od društva

poprej vstopnice naročijo, in sicer naj priložijo pismu 60 pfenigov v pisemskih znamkah.

Pisrna vprašanja in naročila, tako tudi darove je pošiljati na sledeči naslov:

Avstrijsko pevsko društvo „Cvetlika“ pri gosp. Lüdkenhermu v Martenu, Bohumerstrasse, Vestfalsko.

Predsednik Podpredsednik.
Zupan Nikolaj. Valentin Leben.

Politični pregled.

— **Avstrija in Italija.** Potrjuje se, da ostanejo avstrijske čete v italijanskih avstrijskih pokrajinah v svojih garnizijah in ne pojdejo na vojaške vaje. Vzrok je stališče avstrijskih Italijanov in vojaške naredbe Italije ob avstrijski meji.

— **Ruski minister Plehve umorjen.** — Minister notranjih del Plehve je bil v sredo zvečer zavratno umorjen. — Plehve je bil rojen l. 1848; bil je šef državne policije, potem prvi pomočnik ministra notranjih del in je postal, ko je bil minister Sipjagin 15. aprila 1902 umorjen, sam minister. — Atentat se je zgodil, ko se je minister peljal v svoji ekvipaži na baltiški kolodvor, da odpotuje v Peterhof. — Ko se je peljal mimo varšavskega kolodvora, je pod ekvipažo s strahovito detonacijo počila bomba. Minister Plehve, njegov kočijaž in voz, vse je bilo razneseno in raztrgano na tisoč koscev. Tudi je bilo poškodovanih nekaj pasantov in več voz.

— **Umor misijonarjev na Kitajskem.** Nedavno sta bila na Kitajskem umorjena neki belgijski škof in neki misijonar. Ne ve se, ali so ju ubili roparji ali zarotniki. Ker ima Francija protektorat nad katoliki na Kitajskem, mora to zadevo urediti. Francoska vlada je že naročila svojemu poslaniku v Peking, da zahteva od kitajske vlade popolno zadoščenje za umorjena duhovnika.

Rusko-japonska vojna.

V sredo je došlo iz Petrograda poročilo o večdnevni bojih pri Dačičavu. Potrjuje se, da so se ti boji na ruski strani bili samo zbog tega, da bi čimveč časa pridobili za svoje nadaljne operacije. Vsi ti boji so se za Ruse končali uspešno, to je, vse napade generala Oka, tudi njegov poskus dne 24. t. m. popoldne, prodrati ruski center, je ruska armada odbila.

General Kuropatkin poroča: V nedeljo, dne 24. t. m. je sovražna armada na jugu zopet stopila v ofenzivo. Na našem levem krilu pri Tači se je vnel boj, ki je trajal 12 ur. Sovražnik je streljal neprestano s topovi, a naša artilerija mu je z uspehom odgovarjala. Sovražne baterije, ki so operirale proti Sanciaci in Tucistunu so morale ob štirih popoldne omolkneti vsled našega ognja. Istočasno je sovražnik z vso silo navalil na našo armado v smeri Dafančen-Jufenšaj z namenom, da bi prodrli center naših pozicij. Toda naša armada je odbila vse napade in vzdržala svoje pozicije. Ob pol 10. uri zvečer je bil boj končan. Podrobnosti o bitki še niso znane. Ko je tako poveljnik naših vojev vzdržal dva dni sovražni naval in z uspehom odbil vse napade, se je jel po kratkem odpočitku umikati proti severu, ne da bi ga nadlegoval sovražnik.

Iz Petrograda se brzojavlja, da je na ruski strani ranjenih 253 mož, med njimi dva generala in eden častnik; ruska brzojavna agentura pa celo zatrjuje, da ruske izgube niso znašale več nego 50 mož. Japonci so izgubili, kakor se poroča iz Tokija, 800 mož.

„Times“ javlja iz Tokija, da so ruske križarke, ki so torpedirale in potopile parnik „Takašimamaru“, hotele zapleniti tudi angleški parobrod „Snmara“. Križarke so ladjo ustavile in jo natančno preiskale, ker so se pa prepričale, da parnik nima nobene kontrebande na krovu, so ga izpustile.

Niučvan, 26. julija. Včeraj zjutraj so napadli Rusi japonske pozicije vzhodno od Dačičava: Grozovito streljanje japonskih baterij je ustavilo čez več ur rusko prodiranje. Ko je pričelo prodirati japonsko levo krilo, pričel se je ljut boj, v katerem so zavzeli Japonci ključ ruskih pozicij pri Nanhuavenu. Rusi so se morali umakniti.

Berolin, 26. julija. O bitki pri Dačičavu poroča „Lokalanzeiger“: Japonci so pričeli v so-

boto nenadoma streljati iz svojih topov na ruska stališča. Rusi so streljali boljše, nego nasprotniki, vendar so morali zapustiti svoja stališča vsled naskoka levega krila Japoncev. Na vzhodu so napravili Rusi uspešen naskok z bajoneti, vendar so Japonci obdržali svojo glavno pozicijo. Zvečer so se pričeli Rusi v polnem redu umikati. V ponedeljek, 25. t. m., so popolnoma zapustili Dačičavo, prej pa so zažgali vsa živila. Zveza z Inkavom je tako pretrgana.

Petrograd 26. julija. V niučvanski luki Inkav so še Rusi, dočim so Niučvang zapustili. Ker ima Inkav važnost radi zveze z zahodnim delom Mandžurije in morjem, ga Rusi brez boja ne bodo zapustili.

Niučvan 26. julija. V noči na 25. t. m. je odšlo vse rusko prebivalstvo razun nekaj uradnikov iz mesta proti severu. Včeraj zjutraj je odšlo iz utrdbe 600 ruskih pešcev, baterija šestih topov in 600 konjenikov, potem ko so požgali utrdbo in rusko naselbino Vutajče. Požiganju je prisostvovalo na tisoče Kitajcev. Ruska trgovska zastava veje še na zidovih vladnega poslopja. Tu se mudi francoski konzul, da preda mesto Japoncem, ki se približujejo s 500 možmi po cesti iz Kajpina.

Petrograd, 27. julija. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena, da so se Rusi v popolnem redu dne 25. t. m. umaknili na višine sedem vrst severno za Dačičavo.

Vladivostok 27. julija. Iz Č. fu poročajo, da prihajajo transporti z ranjenci in razne druge ladje sedaj v pristanišče Moj. Tam so tudi popravili od vladivostoškega brodovja poškodovan parnik „Sadomaru“. Temu je došla na pomoč neka obrežna branilna ladja, a je zadela na pesek. Njej so odposlali na pomoč dva prevozna parnika. Tudi ta dva parnika sta se ponesrečila. En parnik se je potopil, drugi pa je bil težko poškodovan.

Petrograd, 28. julija. „Novoje Vremja“ poroča iz Ljaojana, da je 23. t. m. napadlo Japonce rusko konjeništvu. Japonci so pustili kozake blizu, na kar so začeli streljati vanje s topovi. Kozaki so postavili baterijo na desni strani ceste, na to so pa zamenjali pozicijo. Japonci niso tega zapazili in so streljali še nekaj ur na isto mesto. Drugi dan je začelo boj japonsko topništvo. Ruske baterije so odgovorile. V gosti megli so se približale sovražne kolone ruskim postojankam, a strelji topov so jih zopet odpodili. Zvečer so se Japonci, zasledovani od kozakov, umaknili. Rusi so izgubili 400 mož.

Petrograd 28. julija. General Kuropatkin brzojavlja, da je bila pri prelazu Nangalin ljuta bitka, ki je trajala celih 15 ur. Bojna linija je bila 16 km dolga. Ruskim oddelkom je zapovedoval general Zarubajev. Rusi so izgubili 20 oficirjev, med njimi polkovnika Uspenskega, in 600 mož. Vzlic velikanski premoči in ljutim napadom niso mogli Japonci iztisniti Rusov iz njihovih pozicij. V centru je prišlo štirikrat do boja z bajoneti, a vselej so bili Japonci odbiti in so se morali umakniti.

Petrograd 28. julija. Zdaj je dognano, da se bojuje na strani Japoncev osem korejskih polkov, in sicer večinoma pri Kurokijevem voju.

Umrlj v Celju.

od 22. julija do 28. julija.

- 22. julija — Martin Štampe, zidar, Ostrožno, 24 let, strela ubila.
- 23. julija — Anton Podpečan, sin črevljarja, Sp. Hudinja, 6 mes., Catarrhus intest.
- 25. julija — Janez Krašouc, sin krčmarja, Zagrad, 3. mes., pljučnica.

Izjava.

(311) 3-3

Iz mnogih strani dohajajo nama poročila, da se govorici širite, da otvori gospod Rudolf Pevec v Mozirju na najin račun trgovino mešanega blaga na drobno in na debelo, in zopet, da se to podjetje kot od naju povzročeno tolmači.

Da ustrezava mnogim željam naših cenjenih odjemalcev, primorana sva izjaviti, da je ta govorica popolnoma neresnična in da nisva v prav nikakoršni zvezi s to trgovino, ako se bode res otvorila.

Prosiva tedaj najine cenjene odjemalce dosihodobnega zaupanja in jih zagotavljava, da se bodeva vedno trudila, glede kakovosti blaga, kakor tudi solidnosti in nizkih cen njih popolno zaupanje in zadovoljnost doseči.

St. Pavel pri Preboldu, 15. julija 1904.

Norb. Zanier & sin.

Svetovno znana

Waffen- in Dürkopp- kolesa

(309) 5-3

Reithoffer-jeva pneumatika
zunanji obroč in zračne cevi
po jako ugodnih cenah.

Jos. Širec, Žalec.
Velika zaloga
Lastna popravljavnica.

Pošten in priden (318) 5-3

trgovski pomočnik

in

dva zdrava učenca

iz poštene rodbine se takoj sprejmejo od tvrdke
And. Golob v Koprivnici na Štajarskem.

JOSIP LAMPRET

lastnik z najnovjšimi stroji na električno
moč opravljene mizarske delavnice v
Šoštanju

priporoča slavnemu občinstvu, stavbenim podjetnikom
itd. svoje izdelke pohištva in za stavbe ter prevzame
vsa stavbinska dela pri novih zgradbah, kakor:

okna, vrata, portale, pode, cerkvene oprave
itd. v vsakem slogu po strokovnih obrisih v
najtočnejšo izvršitev po konkurenčnih cenah
in najugodnejšimi plačilnimi pogoji in jamstvom.

Zdrav in jednat les iz gornjegrajskih
gozdov se tu izdeluje! (327) 3-2

Vizitnice

priporoča tiskarna Dragotin Hribarja v Celju.

Slovite žveplene toplice na Hrvatskem

Varaždinske toplice

železnična, poštna in brzojavna postaja
ob Zagorski železnici (Zagreb-Čakovec)

Najvišje odlikovanje topliške razstave, Dunaj 1903.
Velika zlata kolajna in častni znaki razstave.

Analiza po dvor. svetniku profesorju dr. Ludvigu
I. 1894. 58 stopinj Celzija vroč vrelec, neprekošen po
svojem učinku pri mišičnem in sklepnem revmatizmu,
trganju, vnetjih in kostolomih, putiki, neuralgiji, ischiji
itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kro-
nični ledvični bolezni, mehurnem katarju, škrofeljnih,
rhachitis, kovinski dyskrasiji, kakor zastupljenju s
svincem in živim srebrom itd., itd., pri boleznih v
požiralniku, prsih, jetrih, pri želodčnih bolečinah,
hämorrhoidih itd.

ELEKTRIKA. * MASAŽA.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovodom, pripravi
za zdravljenje z mrzlo vodo s tušom in po Kneippovem
načinu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. ok-
tobra. Velik, krasen park, obsežni nasadi, lepi izleti.
Stalna topliška godba, obstoječa iz članov zagrebške
kraljeve opere. Plesne zabave, koncerti.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje gostov
vsak dan omnibus. Na razpolago so tudi posebni vozovi
in se vljudno prosi, da se dotične naroči naprej pri
upravi toplic.

Zdravniške podatke daje topliški zdravnik dr. A.
Longhino,

Prospekte in brošure razpošilja gratis in franco
(168) 12-11 **uprava toplic.**

Izvrsten okus kave dosežete s primešanjem

Vydrove žitne kave

POKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Poštna 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

"DOMAČI PRIJATELJ"
vsem ožanim zastonj pošlji mesecnik.

Vydrova žitna kava Praga-VIII.

Dražba posestva.

Dne 11. avgusta ob 10. uri dopoldne

vršila se bo pri c. kr. okrajni sodnji v Kozjem dražba
arondirane, ob okrajni cesti ležeče kmetije Janeza in
Antonije Supančič na Pokleku, občine Gorjane, obstoječe
iz hiše št. 4, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov,
vinogradov, pašnikov in hoste v skupnem površju 25 ha
28 a 26 m² (324) 2-2

Sodno dognana cenilna vrednost posestva znaša
12.061 K, najnižji ponudek 8.004 K; vadija položiti je
1.200 K 61 vin.

Trbovlje.

Gospa, črno oblečena, ki se je 19. t. m. iz
Ljubljane ob 7. uri zvečer s poštnim vlakom
odpeljala in v Trbovljah izstopila, dobi svojo
zlato verižico za uro nazaj, katero je v
kupeju izgubila. (333) 3-2

Naslov pove upravništvo tega lista.

Razglas.

Hmeljarsko društvo v Žalcu v Savinski dolini daje
vsem onim, kateri hočejo priti hmelj obirat in pa tudi
drugim, kateri zamorejo opravljati težja opravila v
hmeljnih in sušilnicah, da bode hmelj letos za 14 dni
poprej dozorel in da se bode obiranje pričelo letos

v ponedeljek, dne 1. avgusta.

Obiralci dobe za vsak nabrani škaf po 12 vinarjev
in enkrat na dan toplo kosilce. (326) 6-2

Pridite torej v obilnem številu.

Društveno vodstvo.

600 hektolitrov

najfinejšega vina ima naprodaj graščina
Dugoselo pri Zagrebu. V kraju je želez-
niška postaja. (275) 15-10

SLOVENSKA TVRDKA.

SLOVENSKA TVRDKA.

Vincenc Čamernik, kamnoseški mojster

Nova ulica 11. CELJE Nova ulica 11.

priporoča svojo do 200 ko-
madov broječo zalogo

grobni spomenikov

iz različnih mramorjev, granita in
sijenita od preprostega do najfinej-
šega izdelka, konkurenčnih cenah.
Priporoča se tudi preč. duhov-
ščini za izdelovanje umetnih cerkvenih,

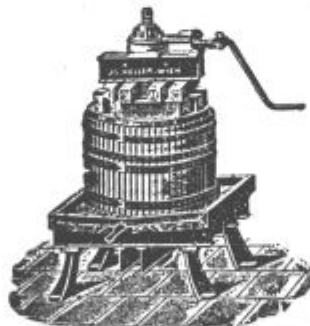
v to stroko spadajočih del, kakor
oltarjev, prižnic, obhajilnih miz itd.
Izvršuje tudi vsa stavbena dela.

Priznana točna in solidna postrežba.

(341) 15-1

Vse stroje

za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje,
z mešalom za mešanico iz bakra in vapna, tako
da se naenkrat na dve strani brizga,
brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje z na-
tanko namerjeno petrolmešanico,
svetilnice na aceten, da se ulove leteči hrošči,
hidravlične stiskalnice za vino,
stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,
stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mlinske za grozdje, nove priprave proti peronospori in za žveplanje

✗ sesalke za vino, ✗ cevi za vino, ✗ kakor tudi vse druge stroje ✗
zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) itd. razpošilja kot specialitete ✗
po najnižjih tovarniških cenah.

IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

Ceniki zastonj in franco.

(47) 16-14

Dopisuje se v vseh jezikih.

(74) 15-14

Patentirane, same ob sebi delujoče

škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za **zatiranje sadnih škodljivcev**

proti boleznim na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nošnje brizgalnice tudi z bakrenim kotlom

za 10 ali 15 litrov tekočine, s pripravo za petrolejno mešanico ali brez nje in
voznje, same ob sebi delujoče brizgalnice proizvaja kot specialitete

PH. MAYFARTH & Co.

tvornice poljedelskih strojev, specialna tvornica vinskih in sadnih stiskalnic in drugih strojev

DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrovani ceniki zastonj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

LJUDEVIT BOROVNIK

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 20-9

Krepkega

trgovskega učenca

poštenih staršev ter z dobrimi šolskimi spričevali sprejme takoj (322) 3-2

And. Elsbacher v Laškem trgu.

Singerjevi šivalni stroji

za domačo uporabo in industrijske svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost.
Vzorna konstrukcija.
Preprosta uporaba.
Visoka tvornost.

Leta 1908 samo v Avstriji in Nemčiji.

Devet najvišjih odlikovanj!

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih moderne umetne vezenja. — Elektromotorji kot gonilna moč pri šivalnih strojih.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorske ulice 8. (245) 15-9

Oddajatelj veliko visokosti.

Oddajatelj v. l. duhovščine in samostanov.

Iz prve roke, t. j. od pridelovalca

torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo.

PO NAJNIŽJIH CENAH.

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. — Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Pošilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto. — Javaflor najfinjša gld. 6-65; Javaflor zelen, fin gld. 6-65; Javabrazil fina družinska mešanica gld. 5-75.

(250) 12-6

Čaj:

1 kilo gld. 2-80, gld. 4—, gld. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposestnik na Javi.

Pošiljatve in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Izredna novost!

K. & B. Recamier-steznik

(MODERCI)

daje s pomočjo specijelne, dosedaj popolnoma neznane priprave celo najmočnejšim damam popolnoma nepričakovano vitkost, torej je v najvišji meri sposoben za dosego modnega nastopa brez vsakega nepričelnega vpliva ali celo okornosti. Dobiva se samo v trgovini Karola Vaniča v Celju.

Razun te novosti priporočam svojo veliko zalogo modnega blaga za obleke, belega blaga in okraskov najnovejše vrste.

Modni bluzni stezniki po gld. 1-20 do gld. 6— vedno v zalogi. (211) 10-10

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL SALMIČ

prva narodna in največja trgovina

z urami, zlatnino in optičnimi predmeti

v Nar. domu v Celju.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Kdor si hoče nabaviti uro, zlatnino ali srebrnino, naj zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštne prosto. * Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za dobro delo garantiram.

Postrežba točna in poštena.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo na notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejejo izmečke in odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in medromu in raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA, ZAGREB, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka. — Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K
3 ducati (36 ")	11 "
5 ducat. (60 ")	17 "
10 ducat. (120 ")	32 "

Ustanovljena leta 1360.

Mestna lekarna

ZAGREB

Markov trg št. 36.

(1) 20-19

Zdravje je največje bogastvo!

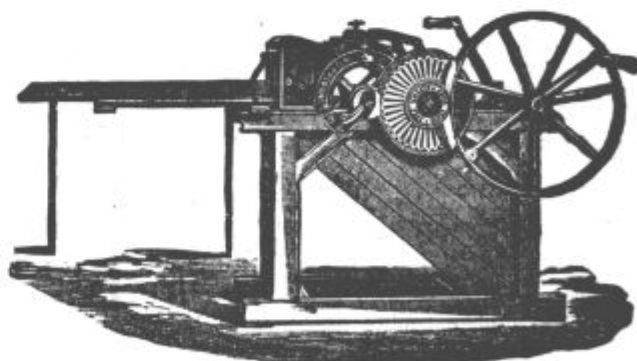
Kje?

Le pri

„Merkur-ju“

trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

